



ManuREsource 2024 benadrukt het belang van een haalbaar wettelijk kader

Mest is een waardevolle bron van nutriënten, maar een overschot schaadt het milieu. Tijdens de zesde editie van het ManuREsource congres werd mest als grondstof in de kijker gezet door deelnemers uit het bedrijfsleven en onderzoeksinstituten. Beleidsmakers waaronder zowel DG Grow en DG Environment van de Europese Commissie, spraken over de noodzaak voor wettelijke ondersteuning van de mestverwerkingssector in de transitie naar duurzaamheid.



De mestverwerkingssector ondergaat al een evolutie

Mestverwerking behoudt een belangrijke sleutelrol in het oplossen van milieuverontreiniging door nitraten uit de landbouwsector. Tijdens de plenaire sessies bij de opening van het congres op 20 maart lichtten stakeholders hun bezorgdheden toe: Er is nood aan een haalbaar wettelijk kader dat meer focust op hoe men de doelstellingen kan behalen i.p.v. de doelstellingen zelf. Mestverwerking kan mest immers opwaarderen tot een gegeerde grondstof voor de productie van groene energie en duurzame kunstmeststof alternatieven, als de wet dit toelaat. Naast de goede vertegenwoordiging van Vlaanderen (Boerenbond) en Nederland (LTO, Regieorgaan en Agrifirm Group), werden we ook uitgebreid geïnformeerd over de situatie in Catalonië.

Door de grote klimaatveranderingen staat de sector meer onder druk dan ooit; dit is te merken aan de vele protesten, die zelfs tot in het Europese parlement voor opschudding zorgden. Tijdens de plenaire sessies focusten enkele sprekers zich op het vergisten van mest, waardoor energie en digestaat gewonnen worden als waardevolle meststof. Toch werd benadrukt dat er een combinatie van verschillende technologieën nodig is om de sector verder te ondersteunen.



De Europese Commissie zal zich over RENURE buigen

RENURE meststoffen, herwonnen meststoffen uit dierlijke mest, hebben gelijkaardige eigenschappen als kunstmest. Echter, in het huidige wettelijke kader vallen ze onder dierlijke mest, waardoor ze in nitraatgevoelige zones onder de bemestingsnorm moeten afgezet worden en in concurrentie treden met een overschot aan dierlijke mest. Hierdoor kunnen RENURE meststoffen de synthetische kunstmeststoffen, die boven deze norm mogen worden afgezet, niet vervangen. Het beperkte gebruik van RENURE verhindert de transitie naar duurzame landbouw binnen Europa. Er is een dringende nood om de RENURE meststoffen te laten erkennen als kunstmeststoffen door de Europese Commissie.

Reeds in 2020 kwamen vanuit de Europese Commissie RENURE-criteria waaraan meststoffen moeten voldoen om het RENURE-statuuut te ontvangen, toch blijft het wachten op een wettelijk kader en de implementatie van deze meststoffen. Relevant blijft het zeker want in 2024 evalueert de Europese Commissie de werking van de Nitraatrichtlijn, waarbij de implementatie van RENURE aan bod komt. Tijdens een plenaire sessie lichtte Jeanne De Jaegher, Europese Commissie DG Environment, ons in over de Nitraatrichtlijn en het Europese nutriëntenbeleid: “De commissie ondersteunt het hergebruik en de recyclage van nutriënten uit organische afvalstromen als meststoffen.” Ze haalde het belang van de richtlijn aan voor het beschermen van de omgeving tegen dumpen van meststoffen.

Ze deelde mee dat de evaluatie maar liefst meer dan 1300 responsen ontving en dat de Europese Commissie zich verder over RENURE zal buigen bij deze evaluatie. Misschien was het een voorteken, maar op 22 maart melde de Nederlandse landbouwnieuwssite Nieuwe Oogst dat de Europese Commissie dan toch versneld aan de slag gaat met RENURE. Dit werd eveneens bevestigd door het kabinet van minister van Landbouw Jo Brouns.

Europese projecten in grote getalen aanwezig

In de Europese en nationale projecten [Lex4Bio](#), [LemnaPro](#), [Eurofema](#), [CiNURGi](#), [Nutribudget](#), [Fertimanure](#), [Betere Stal Betere Mest Betere Oogst](#), [NovaFert](#) & [FER-PLAY](#), [Renu2Cycle](#) en [BioDEN](#) onderzocht men het terugwinnen van nutriënten, de productie van biogas, het sluiten van de kringlopen, de wettelijke obstakels en drijfveren hierbij en hoe deze innovaties gekoppeld kunnen worden aan de praktijk. De onderzoekers betrokken bij deze projecten stelden hun belangrijkste resultaten en conclusies voor aan de aanwezigen in twee rondes van vier parallelle sessies. Daarnaast werden tientallen onderzoeksresultaten gepresenteerd over de drie topics van het congres (1) mest als een grondstof, (2) mest en duurzaamheid, (3) innovaties in mest en digestaat verwerking.

DG Grow doelt op energie-onafhankelijkheid met BIP

Op de tweede dag (21 maart) van het congres kwam een tweede beleidsvertegenwoordiger van de Europese Commissie, DG Grow Laure Baillargeon spreken over het belang van de Biomethane Industrial Partnership (BIP), een Europees initiatief voor het behalen van de Europese doelstelling m.b.t. biomethaanproductie tegen 2030 door relevante stakeholders samen te brengen. Hiermee wil de Europese Commissie inzetten op energie-onafhankelijkheid waarvoor hernieuwde aandacht is sinds de oorlog tussen Rusland en Oekraïne en eveneens de transitie naar een circulaire economie ondersteunen.

Ook praktische installaties kwamen aan het woord

De genomineerden van de Ivan Tolpe prijs 2023 - EMA depuració (ES) met het concept ‘Solar drying of manure and digestate’, GlasPort Bio (IE) met 'GasAbate manure additive', Bioelectric (BE) met 'Mono mestvergister, mestscheider en stikstofstripper combinatie' en de winnaar van de [Ivan Tolpe Prijs 2023](#), Green Service (BE) met 'Nutrient and energy recovery at farm scale'- presenteerden hun innovaties. Tijdens het congres werd eveneens de Poster Prijs uitgereikt aan Lukas Audenaert met zijn onderzoek



naar eendenkroos en constructed wetlands om te streven naar een circulaire economie voor het beheer van varkensmest.

Algenkaas, vergistingsinstallaties en bemestingsmachines op bedrijfsbezoek

Op de excursie dag (22 maart) bezochten de congresdeelnemers enkele innovatieve ondernemers, die nieuwe mestverwerkingstechnieken nu al in de praktijk toepassen. De bedrijfsbezoeken gingen door bij (1) de melkveehouder Heirbaut aLgriculture, die hun eigen mest vergisten en afkomstige stroom en CO₂ gebruiken voor hun hoefwinkel en algenkweek, gevolgd door een bemestingsdemonstratie van ammoniumsulfaat afkomstig uit een luchtwasser van varkenstallen; (2) bij Sustainable Fuel Plant Group Westorpe, die inzetten op schaalbare biogasinstallaties waarmee groene stroom en warmte gewonnen worden uit mest; (3) bij Vervaeet toonde men bemestingsmachines met aangesloten NIR.

De internationale conferentie ManuREsource 2024 over mestverwerking en -valorisatie werd op 20, 21 en 22 maart in Antwerpen (BE) georganiseerd door het Vlaams Coördinatiecentrum Mestverwerking (VCM), UGent, Inagro en in samenwerking met het Nederlands Centrum voor Mestverwaarding (NCM). Ruim 200 deelnemers uit 25 verschillende landen bezochten het congres dat financieel mede mogelijk gemaakt werd door sponsoring van de volgende bedrijven: Provincie Antwerpen, Moving Floor Concept, Farmcubes, Certrust, Colsen, Nature Energy en Movanta.

